

AARDRIJKSKUNDIG
WOORDENBOEK

DER
NEDERLANDEN,

BIJENGEBRAGT

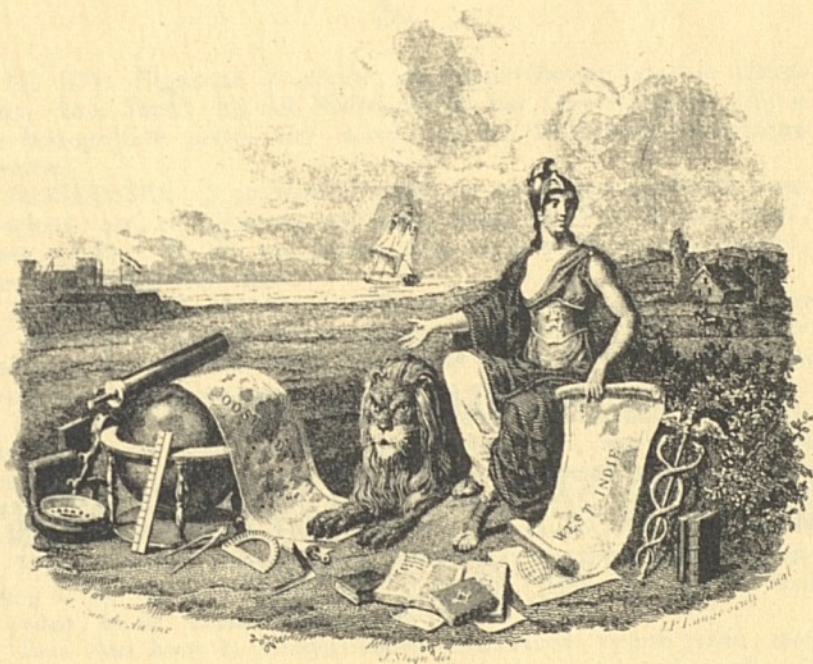
DOOR

A. J. van der Aa,

onder medewerking van eenige Vaderlandsche Geleerden.

ACHTSTE DEEL.

N. O.

T. Gorinchem, bij
JACOBUS NOORDUYN

1846.

NIEUVELD of NIEVELD, voorm. schans in *Staats-Vlaanderen*, in het *Vrije-van-Sluis*, prov. *Zeeland*. Zie NIEVELD.

NIEUWAAL, heerl. in den *Bommelerwaard*, prov. *Gelderland*, arr. *Tiel*, kant. *Zalt-Bommel*, gem. *Gameren*; palende N. aan de *Waal*, O. aan *Gameren*, Z. aan *Gameren* en *Zuilichem*, W. aan *Zuilichem*.

Deze heerl. bevat het d. *Nieuwaal* en eenige verstrooid liggende huizen. Zij beslaat, volgens het kadaster, eene oppervlakte van 406 bund. 53 v. r. 79 v. ell., waaronder 406 bund. 18 v. r. 93 v. ell. belastbaar land. Men telt er 59 h., bewoond door 60 huisgez., uitmakende eene bevolking van 540 inw., die meest hun bestaan vinden in den landbouw, waarvan de voornaamste voortbrengselen zijn aardappelen.

De inw., die er allen Herv. zijn, behooren tot de gem. *Zuilichem-en-Nieuwaal*, welke in deze heerl. eene kerk heeft.

Men heeft in deze heerl. eene school, welke gemiddeld door een getal van 45 leerlingen bezocht wordt.

In het jaar 1312 wordt *GIJSBRECHT DE COCK*, als Heer van *NIEUWAAL* opgegeven. Hij was gehuwd met de dochter van *JOHAN DE VOECHT VAN TUYL*, en had eenen zoon, *ROELOF DE COCK VAN WERDENBURG AAN DEN HOVEL*. In dit geslacht bleef de heerl. tot *MECHTELD VAN WERDENBURG* met *WILLEM VAN BERCHEM*, Heer van *Oostmale*, huwende, haar in dat geslacht overbragt; zij leefde nog als weduwe in het jaar 1475. Hare erfdochter, *ELIZABETH*, trouwde met *WOUTER VAN HAMALE*. Echter bezat Heer *AREND VAN HERLAER*, Ridder, de kerkgifte en de tienden van *NIEUWAAL* in erfpacht van de abdij *Abdinghof*, en hij werd in de jaren 1424 en 1426, door den *Deken van Soest*, als *Pausselijken Commissaris*, in den kerkelijken ban gedaan, om dat hij de pacht niet betaalde. Zijn zoon, Heer *AREND VAN HERLAER*, Ridder, voerde in de jaren 1465 en 1472 een proces over die kerkgifte en tienden, met de weduwe en de dochter van *WILLEM VAN BERCHEM*. Thans wordt deze heerl. in eigendom bezeten door *Mevrouw de wed. A. VAN ROUVEROY*, woonachtig te *Buren*.

Het d. *NIEUWAAL*, *NIEUWWAAL* of *NIEWAAL*, en bij de bewoners van het platte land uit den omtrek meestal *NIVEL* genaamd, ligt $4\frac{1}{2}$ u. Z. W. van *Tiel*, 1 u. W. van *Zalt-Bommel*, aan den *Waaldijk*. Men heeft er geene eigenlijke dorpskom, maar de huizen staan langs den dijk of in het veld verspreid.

De kerk was een der vier kapellen, welke *MEINWERT*, Bisschop van *Paterborn*, in het jaar 1031, aan de abdij *Abdinkhof* schonk. Zij staat slechts een weinig van den dijk af, is een niet groot, maar tamelijk net gebouw, met een fraai torentje, van slag- en uurwerk voorzien, doch heeft geen orgel.

Er is te *NIEUWAAL* een overzetveer voor voetgangers op *Hellouw*.

De kermis valt in den eersten *Woensdag* in *Augustus*.

NIEUWAAL, pold in den *Bommelerwaard*, prov. *Gelderland*, *Benedendistrikt*, arr. *Tiel*, kant. *Zalt-Bommel*, gem. *Gameren*, in de heerl. *Nieuwaal*.

Deze pold., waarvan de tijd van droogmaking niet bekend is, beslaat, volgens het kadaster, eene oppervlakte van 295 bund. 15 v. r. 2 v. ell., waaronder 288 bund. 25 v. r. 72 v. ell. schotbaar land; telt 59 h., waaronder 11 boerderijen, en wordt door eenen watermolen, uitmalende door sluizen, op de *Maas*, van het overtollige water ontlast. Het polderbestuur bestaat uit twee *Poldermeesters*.

AARDRIJKSKUNDIG
W O O R D E N B O E K

DER

N E D E R L A N D E N ,

BIJEENGEBRAGT

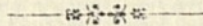
DOOR

A. J. van der Aa,

ONDER MEDEWERKING VAN EENIGE VADERLANDSCHE
GELEERDEN.

DERTIENDE DEEL.

A A N H A N G S E L.

TE GORINCHEM, BIJ
J. NOORDUYN EN ZOON.

—
1854.

* NIEBERT ligt $5\frac{1}{2}$ u. Z. W. van Groningen, 3 u. Z. Z. W. van Zuidhorn en telt 54 h. en ruim 310 inw., welke op één na allen Herv. zijn. — De enkele R. K., die er woont, parochieert te Zuidhorn. — De dorpschool wordt gemiddeld door 40 leerlingen bezocht. Te NIEBERT heeft vroeger een burg gestaan, toebehoorende aan de familie YBEMA. Deze burg is lang vervallen geweest en toen als boerderij gebruikt, doch in 1844 is het huis herbouwd en daarbij een fraaie tuin aangelegd, door den Heer REINDER DAMSTÉ, Predikant te Huis-en-Niebert.

NIEDERBERG, geh., grooth. Luxemburg, kw., arr., kant. en 1 u. O. van Diekirch, gem. Bettendorf; met 2 h. en 10 inw.

* NIEDORP (NIEUWE-), gem., bevat mede het geh. de Wateringskant.

* NIEDORP-ZIJDEWIND-EN-VEENHUIZEN (OUDE-). — Reg. 11 , staat: de kerk stil staat. lees: geen godsdienst wordt gehouden. — Reg. 15 , staat: 1516 lees: 1576 .

* NIEHOVE telt in de kom 45 h., en met de daartoe behoorende geh. Heereburen en Uiterdijk en gedeelten van het geh. Kommerzijl en de b. Balmhuizen en Goykingaweer, 85 h. en 710 inw. — De dorpschool wordt door 80 leerlingen bezocht.

* NIEKOOP (LAGE-) lees: NIEKOOP (LAAG-) gem. — De kermis valt in Dingsdag na den derden Zondag in Augustus.

* NIELAND (WESTER-). — Reg. 12 van onderen, staat: 11 lees: 14 — In het jaar 1584 werd dit dorp door het Staatsche krijgsvolk aan kolen gelegd.

* NIELAND-EN-OLDENZIJL (OOSTER-). — Reg. 5 tot en met 9 moeten wegvallen.

NIEMESKANT, geh., prov. Noord-Brabant, gem. en $\frac{1}{2}$ u. Z. O. van Uden; met 24 h. en ongeveer 110 inw.

NIENGEDAS-PANDEAN, d. in Oost-Indië, op het eil. Java, resid. en afd. Soerabaja, distr. Djenggalo No. 1. — Aldaar zijn, in den nacht van 17 Augustus 1849 , 70 b. door brand vernield.

NIERHOVEN, geh., prov. Limburg. Zie NIRVEN. W.

* NIERSEN ligt $1\frac{1}{2}$ u. Z. W. van Epe, $\frac{1}{2}$ u. W. van Vaassen.

* NIESLOOTER-ZIJL, ook OXWERDER-ZIJL, VREDEWOLDER-ZIJL en wel eens enkel SLOOTER-ZIJL genaamd, is nu door eene steenen brug vervangen, en het Zijlvest in dat van Kommerzijl opgenomen.

* NIET-ALTIJD-WINTER en NIET-ALTIJD-ZOMER op Walcheren, zijn thans hofsteden.

* NIEUVELD. Staat: Zie NIJVELD. lees: Zie NIJEVELD.

* NIEUWAAL, heerl. bestaat uit den pold. Nieuwaal en den Uiterwaard.

NIEUWAALSCH-UITERWAARD (DE) of BREEUWAARD, streek uiterwaarden in den Bommelerwaard, prov. Gelderland, arr. Tiel, kant. Zalt-Bommel, gem. Gameren; in de heerl. Nieuwaal; palende N., O. en W. aan de Waal, Z. aan den Polder-van-Nieuwaal, W. aan de Boven-Uiterwaarden-van-Zuilichem. — Deze uiterwaard beslaat eene oppervlakte van 112 bund. 51 v. r. 45 v. ell.

NIEUWAALSCH WETERING (DE), water, prov. Gelderland, gem. Gameren, in eene rechte rigting loopende van den Nieuwaalsche naar den Gamersche-watermolen. Van dezen laatsten molen loopt zij, in eene westelijke rigting en evenwijdig met de Gamersche-wetering, de Bommelsche-wetering en de Bruchemsche-wetering. Nabij den Achterdijk (Bandijk) vereenigt zich de NIEUWAALSCH- WETERING met de Gamersche-wetering en watert aldaar